

Innspill til rundebordskonferanse

16. mars 2023

Hovedårsaken til at vi sitter her i dag er den manglende etterlevelsen av Forskriften for universell utforming av IKT-løsninger.

Vi ønsker å starte med å minne alle på forskriftens formål:

“Forskriftens formål er å sikre universell utforming av IKT-løsninger, for å:

- *fremme likeverdig samfunnsdeltakelse,*
- *bygge ned og hindre nye digitale barrierer og*
- *hindre diskriminering,*

uten at det medfører en uforholdsmessig stor byrde for virksomheten.”

Vi har nylig publisert en rapport hvor vi blant annet oppsummerer våre medlemmers klager til Diskrimineringsnemnda.

Et typisk utdrag fra en IKT-faglig uttalelse lyder som følger:

“Det digitale læremiddelet er i liten grad i samsvar med regelverket. Testingen har avdekket omfattende brudd på minstekravene til universell utforming av ikt. Etter tilsynets vurdering er feilene av slik karakter at læremiddelet i liten grad er tilgjengelig for brukere med synshemming.

Alle feil gjelder grunnleggende funksjonalitet. Vi vurderer at feilene er enkle å korrigere isolert sett, men det kan være noe tidkrevende ettersom det er avdekket mange feil. Tilsynet anser det ikke som teknisk vanskelig eller kostbart å korrigere feilene.

Vi anbefaler at virksomheten, men grunnlag i de feil som er avdekket gjennomfører en helhetlig gjennomgang for å sikre at minstekravene til universell utforming er ivaretatt.”

Dette viser tydelig at universell utforming ikke har hatt nødvendig fokus i utviklingsfasen av de digitale læremidlene.

I tillegg finnes det ingen garanti for at læremiddelet tilfredsstillende gjeldende lovverk når Diskrimineringsnemnda velger å avslutte saken, som nemnda selv skriver:

“Tilsynets testing må begrenses til et utvalg av elementer i IKT-løsningen, og at nemndas eventuelle pålegg om retting begrenses på tilsvarende måte til dokumenterte feil. Vi kan derfor ikke garantere at alle feil i løsningen blir oppdaget og korrigert innenfor rammen av vår saksbehandling.”

Det er altså bortkastet tid for våre medlemmer å klage til Diskrimineringsnemnda.

I tillegg er vi forferdet over Statped's holdning til manglende universell utforming. Statped har innført begrepet “delvis tilgjengelige digitale læremidler” og gir skolene veiledning i bruken av digitale læremidler som ikke er kompatible med blindetekniske hjelpemidler.

Dette gjør de samtidig som de hevder å ha barnets beste i fokus.

Det er Statens ansvar å sørge for at alle elever har egnede læremidler.

Nå, snart 1000 dager etter innføringen av LK20, mangler våre barn fremdeles læremidler. De får ikke oppfylt sin rett til utdanning.

Vi kan ikke se at Staten har iverksatt ett eneste tiltak som bedrer situasjonen - verken på kort eller lang sikt.

Den eneste konklusjonen vi kan trekke, er at myndighetene aksepterer at diskrimineringen av våre barn får pågå uforstyrret, uten noen konsekvenser for de som bryter lovverket.